

Til

Frimærke

Lokalhistorisk forening for Vintersbølle/Nyråd

Møllevej 4A – 4760 Vordingborg

nyraad@vinterhistorie.dk

www.vinterhistorie.dk

Sommerens og efterårets arrangementer 2014:

Nærmere oplysninger på foreningens hjemmeside eller infoskab ved Brugsens parkeringsplads Alle møder foregår i Samlingsalen på Vintersbølle Skole

Søndag d. 29. juni

kl. 12-16

Høslet ved Beværterhuset

Fra kl. 14.-16 er der kaffe og kage.
Kom og hjælp os med at slå engen ned til bækken til glæde for flora og fauna

Alle søndage i juli

kl. 14-16

Søndagsåbent i Beværterhuset

Nyd kaffe og kage i vores skønne skov. Få eller fortæl en god historie fra Hovedgaden.

Søndag den 3. august

kl.14-16

Høstarrangement i Beværterhuset

Se hvad naturens materialer kan bruges til

Fredag, den 22. aug. kl.

18-21

Nyråd sports- og kulturaften

Se særligt opslag

Mandag, den 25. aug.

kl.19.00

Kulturaften

Besøg af sundhedsvejleder Susanne Rosenild,
Mødested kl. 19.00 i Beværterhuset

Mandag, den 29.sept.

kl. 19.00

Medlemsmøde

Elmegårdens historie

Søndag, den 12. okt.

kl. 14-16

Løvfaldsåbent i Beværterhuset

Mandag, den 27. okt.

kl. 19.00

Medlemsmøde

Lørdag, den 22. nov.

kl. 13.00-15.00

Juleåbent i Beværterhuset

Mandag, den 24.nov.

kl. 19.00

Medlemsmøde

Julehygge og årets billeder

Nyhedsbrev juni 2014.

Det er lidt af en udfordring at skrive dette nyhedsbrev. Foråret har været en særdeles aktiv periode i foreningen og at fremhæve noget i forhold til andet er vanskeligt.

I flæng kan jeg nævne vores **grønne tur** langs den nye fiskebæk – Vintersbøllebækken, med biolog Jimi Spur Olsen, **foreningsudflugten** til Stege som H.C. havde planlagt med sin sædvanlige entusiasme og blik for interessante hjørner af lokalområdet, men **pinseåbent** i dejlig sol, turen til **Valdemars Plads** med tæt på deltagerrekord og ikke mindst vores fantastiske **jubilæumsarrangement** i Beværterhuset kalder hver især på en hel artikel - Og en kæmpe tak til alle "vadbærerne" i foreningen. Kæmpe flot arbejde, der gør vores arrangementer mulige. *Se billeder fra nogle af arrangementerne på foreningens hjemmeside.*

Som det fremgår af midtersiderne har vi også været i gang med at beskrive møllerne – mølleruten, og vi har holdt møde for interesserede i arbejdet med en begyndende restaurering af Theisens papirmølle. Der er stadig rigelig grund til at melde sig til at deltage i arbejdet – helt frivilligt og med det mulige aktivitetsniveau.

Sommerens aktiviteter – høset - søndag, den 29. juni

Vi har i denne sommer valgt at forsøge med nogle lidt anderledes aktiviteter, som vi håber I vil støtte med jeres deltagelse.

For at få så alsidigt et blomsterflor på engen ved Beværterhuset har vi aftalt med vores fantastiske naturvejleder, at vi laver høset på engen søndag den 29. juni. Vi laver det som et arbejdsarrangement med kaffe og kage bagefter. Hvis du vil prøve at slå med le, blive god til det – eller har slået med le hele dit liv – ja, alle er velkomne til en hyggelig, aktiv og underholdende dag i skoven. Vi glæder os!

Theisens Papirmølle

af John Holmer, formand for Museumsforeningen Sydsjælland og Møn

Hjælp med til at bevare den sidst eksisterende vandmølle i Vintersbølle Skov. Theisens Papirmølle er den 4. af i alt 5 historiske vandmøller fra Hulmosesøen til Blegen. Theisens Papirmølle ligger knap 300 meter nord for Beværterhuset.

Historien om vandmøllerne i Nyråd og Vintersbølle i første halvdel af 1800-tallet er blevet aktuel, efter at der er opstået en mulighed for at redde Theisens gamle papirmølle i det skønne naturområde på Nyråd Mark. Møllebygningen, der står alene tilbage efter at stuehuset nedbrændte i 2007, er svært skadet af hærværk. Den er opført i bindingsværk i 1833 og genopbygget efter en brand i 1846.

Frivillige nødvendig For at det kan lønne sig at istandsætte møllen skal der være en frivillig kreds i lokalområdet, der vil tage vare på møllen sammen med ejeren, der vil lade møllen frede. Museumsforeningen for Sydsjælland og Møn og andre interessenter påtager sig at indrette møllen med information om plejen af områdets egenartede natur og den spændende industrihistorie, der knytter sig til de fem vandmøller ved Møllebækken mellem Hulemosen og Storstrømmen.

Har du lyst at være med? - Kontakt os via foreningens hjemmeside eller:

Inga Halldorsdottir på Tel: 51 68 29 82 eller John Holmer på Tel: 40 46 01 12

Vi er allerede i gang. Ejeren er involveret og møde med Kommunen sker i uge 25/2014. Læs mere om projektet på foreningens hjemmeside www.vinterhistorie.dk

Møllerne i Vintersbølle og Nyråd

Af Per Ole Schovsbo

Kulsbjerg på 107 m over havet er det højeste punkt i det gamle Præstø amts Bårse herred, hvor møllerne i Vintersbølle og Nyråd lå. Ved foden af Kulsbjerg bredte Kulsøen sig på 56 tdr. land i en højde af 62 m over havet og afvandedes gennem Fladebækken til Hulemose Møllesø på 11½ tdr. land der ligger 35 m over havet.

I Kulsøen kunne vandet holdes tilbage ved en dæmning og et stigbord og søen tjente derfor som møllesøens reservoir. Men denne dobbelte situation, der sikrede vandforsyningen til møllen året rundt, gav visse administrative vanskeligheder. I forhold til Kulsø var møllen nemlig en græsmølle fordi stigbordet skulle trækkes ved majdag og søen udlægges til

græsning helt til efteråret. Men i forhold til Hulemose sø var den imidlertid en hovedmølle der måtte male hele året rundt selvom Kulsøen var tømt.

Der var to afløb fra Hulemose Møllesø: Bagløbet mod vest og Møllebækken mod øst. Mølleløbet drev 5 forskellige vandmøller der igennem flere hundrede år malede egnens korn, valkede tøj, rev papirmasse og pressede olie fra raps og hørfrø der blandt andet blev brugt til fremstilling af sæbe. Møllebækken og dens møller udgjorde således hovedhjørnestenen i Vordingborgområdets tidligste industri. I 1806 blev der endvidere opført en stor vindmølle på Tues banke i Nyråd.

Oversigt over møllerne:

1. Hulemose Mølle (landevejsmøllen)
2. Havemøllen
3. Papirmøllen
4. Theisens papirværk
5. Blegen/Køng Fabrik, Vintersbølle
6. Vindmøllen på Tues banke

Læs hele Per Ole Schovsbos artikel på foreningens hjemmeside www.vinterhistorie.dk - historisk

Den historiske Sti – Mølleruten

Det er muligt at genfinde rester af fundmenter, møllesøernes delvise udbredelse ved den særlige bevoksning (rød hestehov, eller i daglig tale skræpper). Følg ruten

og prøv at forestille jer den aktivitet møllerne har været medvirkende til. I ønskes en god vandretur.

Skulle turen ligge på en søndag i juli, er der mulighed for at gøre stop ved Beværterhuset til en kop kaffe.

I ønskes alle en rigtig god sommer!

Kontingent kr. 75,00 pr. husstand kan indbetales på konto:

0040-6874516528, på møderne eller til kassereren.

Vi takker vores sponsor Cafax for bidragene til foreningens drift